

חינוך לחופש הגדול

אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך על משכנות הרעים (שיר השירים, א, ח).

1. תורה גדולה שאמצא את עצמי

הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה: לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים אשר המה הפרו את בריתי ואנכי בעלתי בם נאם ה': כי זאת הברית אשר אכרת את בית ישראל אחרי הימים ההם נאם ה' נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם: ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם ה' כי אסלח לעונם ולחטאתם לא אֶזְכֹּר עוד (ירמיה לא, ל-לג)

2. מרצון לקבל לרצון לתת

רבי יוחנן אומר מיום שחרב בית המקדש ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לשוטים ולתינוקות (בבא בתרא יב, ב).

3. פתח את החלון וראה

ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל: ויאמר אליהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה יְדוֹדְ לְכֶם (במדבר ט, ח-ז)

4. מתורת היש' לתורת היש'

כי ההעדר הוא אב שהוא קודם להויה כי כל הויה ההעדר קודם לו, וההויה הוא השלימות כמו ההעדר שהוא חסרון כמו שהתבאר. ומפני שאין הויה רק אם יוקדם לו העדר, ודבר זה תלמוד מן תורת אמת שמתחלה כתיב ויהי ערב שהוא הלילה והוא ההעדר שלכך נקרא חושך מלשון העדר ולא חשכת את בנך וגו', ואח"כ ויהי בוקר (חידושי אגדות, נדה, מה"ל, עמ' קנ"ו)

5. תורה מתוך מפגש עם עולם הרשות

וידבר ה' אל משה לאמר: מדבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם (ויקרא יט, א-ב) אמר רבא קדש עצמך במותר לך (יבמות כ, א)

6. פסיכולוגיה של החוצפה

"מי יגור לנו אש אוכלה, מי יגור לנו מוקדי עולם" (ישעיה לג, יד) אבל באמת לא היה פחד, רק חטאים בעלי נפשות חלושות וחנפים הם פוחדים ורעדה אחזתם. אבל גיבורי כוח יודעים שגילוי כוח זה הוא אחד מהחזיונות הבאים לצורך שכלולו של עולם לצורך אמוץ כוחותיה של האומה, האדם והעולם. אלא בתחילה מתגלה הכוח בצורת התווה, ולבסוף ילקח מידי רשעים וינתן בידי צדיקים, גיבורים כאריות... (אורות, הראי"ה קוק, זרעונים, עמ' קכג)

7. ממוח שמאל למוח ימין

המוח הימני הוא מתנה קדושה והמוח השמאלי הוא עבד נאמן יצרנו חברה המכבדת את העבד ואשר שכחה את המתנה. (אינשטין)

8. מלאה לרחל

ארץ ישראל היא מבחינת מלכות התחתונה הנקראת רחל ואילו היותם במדבר היו מבחינה עליונה של לאה (הרב מפרץ לוריא, בית גנזי שלח, עמ' שצו')